

Den officiella listan över Sveriges Viktigaste Opinionsbildare

Framröstad av 300 journalister under tiden den 2 - 16 december 2008

Detta är det 35:e året som DSM kan presentera vad som kommit att gälla som den officiella listan över Sveriges Viktigaste Opinionsbildare.

Det är människor med avgörande betydelse för opinionsbildningen i Sverige och som därmed i hög grad påverkar det opinionsklimat, som anger ramarna för det politiska besluts klimatet.

Listan är - som tidigare år - ett resultat av en omröstning i vilken 300 personer med profession att följa samhällsdebatten - företrädesvis journalister - inbjudits att delta.

Över tiden ger DSM:s årliga opinionsbildarlistor en intressant spegling av hur "opinionsmakten" från år till år fokuseras på vissa personer men också hur den förskjuts mellan olika kategorier av opinionsbildare.

Liksom i fjol toppas årets lista över Sveriges Viktigaste Opinionsbildare av finansminister Anders Borg och inte av statsminister Fredrik Reinfeldt. Detta var något som i fjol kommenterades enligt följande:

"Detta att finansministern toppar 2007 års lista och inte statsministern är emellertid inget anmärkningsvärt. Snarare är det frågan om återgång till en tidigare gällande ordning. Under de år då först Gunnar Sträng och sedan Kjell-Olof Feldt innehade finansministerposten toppades listan nästan undantagslöst av just finansministern. Det är först under Göran Perssons tio år som statsminister, som en annan ordning kommit att gälla.

I kraft av 'världens högsta skatter' är Sverige ett land, där finansministern uppfattas som den som inte bara 'styr och ställer'

utan även den som har det största inflyandet när det gäller att bilda den opinion, som anger ramarna för detta 'styrande och ställande'. Att Göran Persson under sina statsministerår ändrade på denna ordning låter sig inte bara förklaras av dennes jämfört med Reinfeldt starkare personlighet utan också av att Persson ju själv under ett antal år var finansminister och att han sedan även som statsminister uppfattades som den som fortsatt hade det avgörande ordet, när det gäller rikets finanser och därmed över sådant som formar människornas vardag."

Det är inte mycket om ens något som behöver ändras i denna kommentar, när det gäller att kommentera detta, att finansminister Anders Borg också i år fått de flesta rösterna och därmed gäller som Nummer Ett bland 2008 års i Sverige Viktigaste Opinionsbildare.

Tilläggs kan dock att Anders Borg vid årets omröstning kraftigt befäst sin ställning som Nummer Ett. I fjol skilde det bara 50 röstpoäng mellan Borg och Nummer Två Reinfeldt (1 092 respektive 1 042 röstpoäng). Vid årets omröstning gällande 2008 års opinionsbildare är skillnaden de båda emellan inte mindre än 346 röstpoäng (1 174 respektive 828 röstpoäng). I sig en bekräftelse på vad många kommentatorer gjort och gör gällande, nämligen att Anders Borg opinionsmässigt "vunnit" på finanskrisen och dess återverkningar. Ju mer oron för framtiden sprider sig, desto viktigare upplevs det finansministern har att säga. Att den av Borg ledda ekonomiska politiken har fått höga vitsord ute i Europa har rimligen också bidragit till att konsolidera hans ställning som Sveriges Viktigaste Opinionsbildare.

Ministerlistan

1	Anders Borg	1 174 p
2	Fredrik Reinfeldt	828 p
3	Carl Bildt	185 p
4	Nyamko Sabuni	108 p
5	Andreas Carlgren	97 p
6	Sven Otto Littorin	94 p
7	Christina Husmark Persson	58 p
8	Maria Larsson	55 p
9	Gunilla Carlsson	40 p
10	Göran Högglund	32 p
11	Beatrice Ask	24 p
12	Cecilia Malmström	24 p
13	Sven Tolgfors	24 p
13	Lena Adelsohn-Liljeröth	22 p
14	Lars Leijonborg	21 p
15	Eskil Eskilsson	14 p
16	Tobias Billström	9 p
17	Ewa Björling	0 p
18	Åsa Torstensson	0 p

Åtta politiker på Tjugo-i-Topp

På Tjugo-i-Top-listan återfinns nio politiker. I föl var det tio. Det är fler än vad det varit de närmast föregående åren. Vart och ett av åren 2004, 2005 och 2006 var antalet sex. Journalisternas dominans har därmed något försvagats.

I år redovisas fördelningen av röstpoäng för regeringens samtliga ministrar - se vidstående tabell. Av de 18 ministrarna har 10 fått tillräckligt många poäng för att placera sig på 100-listan. Två av de 18 har inte fått en enda röstpoäng, nämligen handelsminister Ewa Björling och infrastrukturminister Åsa Torstensson. Ytterligare sju ministrar har inte lyckats kvalificera sig till 100-listan, nämligen justitieminister Beatrice Ask, EU-minister Cecilia Malmström, försvarsminister Sven Tolgfors, kulturminister Lena Adelsohn-Liljeröth, forsknings- och högskoleminister Lars Leijonborg, jordbruksminister Eskil Eskilsson och migrationsminister Tobias Billström.

Av de fyra partiledarna i Alliansregeringen hamnar KD-ledaren och socialminister Göran Högglund på sista plats. Han samlar 32 röstpoäng, vilket bara ger

honom en 90:e placering på 100-listan. I föl placerade sig Högglund på 16:e plats. Därmed har han i år tappat 74 placeringar - vad som för en partiledare torde vara rekord.

Av de fyra oppositionsledarna återfinns tre på Tjugo-i-Topp-listan, nämligen Mona Sahlin på 8:e, Maria Wetterstrand på 10:e och Lars Ohly på 11:e plats. Peter Eriksson hamnar på 30:e plats. Noteras kan att i föl fanns Lars Ohly inte ens med på 100-listan. Ännu ett uttryck för att Ohly är den stora vinnaren i den av Mona Sahlin åstadkomna röran med de ömsom stängda, ömsom öppna dörrarna.

Den femte oppositionsledaren - SD-ledaren Jimmie Åkesson - hamnar på 46:e plats. Det är en sämre placering än på 2007 års lista, då han hamnade på 27:e plats men det är ändå en bra mycket bättre placering än Göran Högglunds 90:e-placering.

Journalistinflytandet förblir stabilt

Även om antalet politiker på senare tid ökat både på Tjugo-i-Topp och 100-listan handlar det om högst marginella förändringar. Samtidigt har antalet journalister på de båda listorna förhållit sig anmärkningsvärt stabilt - dock att det var ännu något högre under 1990-talet och dessförinnan.

År	Antalet journalister på Tjugo-i-Topp	Antalet journalister på 100-listan
2001	10	56
2002	9	47
2003	9	50
2004	11	49
2005	9	47
2006	9	51
2007	8	49
2008	11	49

Studerar man listorna över tid (årets lista är den 35:e) och försöker - låt vara subjektivt - "vikta" de under årens lopp listade opinionsbildarnas betydelse för agendasättningen liksom opinionsbildningen i övrigt och därmed vad som brukar omnämnas som "beslutsklimatet" är det svårt att frigöra sig från känslan, att "media" i meningen "tongivande journalister" kommit att få ett större inflytande än i kanske något annat land.

Hur har det blivit på det sättet? Vad betyder

det för det allmänna förtroendet för politiken och politikerna? Vad betyder det långsiktigt för förtroendet för demokratin? Vilket ansvar bär medierna - ytterst deras ägare - för en utveckling, där medierna mer och mer tar över rollen som ett slags överordnad statsmakt? Vilket ansvar har politikerna för att låta politiken i en allt högre grad bli underordnad det massmediala inflytandet?

Detta är frågor som de som ytterst råder över den massmediala makten ogärna vill få granskade och diskuterade. Redan detta att det är frågor som ges viss aktualitet i samband med publiceringen av resultatet från den årliga omröstningen av Sveriges Viktigaste Opinionsbildare är något som väckt irritation bland mediernas "maktstrateger" - se vidare artikeln "Aftonbladets '100-lista' plagiat utan trovärdighet".

Ingvar Kamprad enda "rikiga" företagaren

Efter att journalisterna och politikerna tagit sina delar av "opinionsbildarkakan" återstår inte mycket att dela på för andra samhällssektorer. Det har inte minst drabbat företagandet, som med åren kommit att räkna allt färre företrädare på 100-listan. Nu i år bara 7, nämligen:

Nr 33 **Ingvar Kamprad**
- året innan på 65:e plats

Nr 38 **Stefan Fölster**
- året innan ej med på 100-listan

Nr 53 **Jonas Bonnier** - ny

Nr 56 **Signihild Arnegård Hansen** - ny

Nr 61 **Urban Bäckström**
- året innan på 21:a plats

Nr 65 **Jacob Wallenberg**
- året innan på 69:e plats

Nr 83 **Patrik Engellau**
- året innan på 77:e plats

På den tid då företagandet företräddes av röster som Curt Nicolin, Pehr G Gyllenhammar, Erik Hovhammar m fl kunde antalet överstiga 20. Nu 2008 av en enda "riktig" företagare, nämligen Ingvar Kamprad - en kämpe som redan hunnit passera 80-årsstrecket.

Hur företagandet under en lång följd av år förlorat terräng inom opinionsbild-

Tjugo-i-Topp

Inom parentes anges tidigare års poäng
Detta i ordningen 2007 • 2006 • 2005
[.] = funnits med på äldre 100-lista

1	(1•3•16)	BORG, Anders	1 174 p
2	(2•1•2)	REINFELDT, Fredrik	828 p
3	(3•2•5)	OLOFSSON, Maud	484 p
4	(4•28•49)	BJÖRKLUND, Jan	445 p
5	(5•4•4)	BERGSTRAND, Mats	374 p
6	(9•8•51)	WOLODARSKI, Peter	257 p
7	(8•10•8)	BERGSTRÖM, KG	242 p
8	(6•82•83)	SAHLIN, Mona	241 p
9	(12•9•3)	MELIN, Lena	225 p
10	([.])	WETTERSTRAND, Maria	218 p
11	([.])	OHLY, Lars	205 p
12	(10•13•25)	ABRAHAMSSON, Maria	203 p
13	(11•37•40)	JOSEFSSON, Janne	188 p
14	(13•14•[.])	BILDT, Carl	185 p
15	(NY)	SCHLINGMAN, Per	166 p
16	(25•31•39)	HEDVALL, Barbro	159 p
17	(74•[.])	PERSSON, Leif GW	150 p
18	(49•54•20)	GREIDER, Göran	138 p
19	(NY)	BRUNNBERG, Kerstin	129 p
20	(7•6•7)	EKDAL, Niklas	127 p

Sveriges Viktigaste Opinionsbildare 2008

21	([.])	LARSSON, Thorbjörn	125 p	61	(21 • 31 • 24)	BÄCKSTRÖM, Urban	57 p
22	(18 • 12 • 9)	GUILLOU, Jan	121 p	62	(50 • 43 • 62)	AHLENIUS, Inga-Britt	56 p
23	(24 • 15 • 14)	CARL XVI GUSTAF	118 p	63	(57 • 26 • 91)	SVENNING, Olle	56 p
24	(19 • 36)	SABUNI, Nyamko	108 p	64	(54)	LARSSON, Maria	55 p
25	(32 • 25 • 32)	LINDER, PJ Anders	100 p	65	(69 • [.])	WALLENBERG, Jacob	55 p
26	(26 • 30 • 27)	KNUTSON, Mats	98 p	66	(75 • 67 • [.])	NILSON, Ulf	53 p
27	(52)	CARLGREN, Andreas	97 p	67	(61 • 95 • 63)	HAKELIUS, Johan	52 p
28	(60 • 65)	STRÖM, Pär	97 p	68	(89 • 77 • 77)	MILTON, Anders	50 p
29	(NY)	HÖGLUND, Elisabet	95 p	69	(59 • 77 • 44)	KJÖLLER, Hanne	48 p
30	(71 • 97 • 26)	ERIKSSON, Peter	94 p	70	(100 • 83 • [.])	SCHERMAN, Jan	48 p
31	(20 • 16)	LITTORIN, Sven Otto	94 p	71	(NY)	FILIP & FREDRIK	46 p
32	(30 • [.])	ADAKTUSSON, Lars	92 p	72	(92)	ABORELIUS, Anders	45 p
33	(65 • 56 • [.])	KAMPRAD, Ingvar	92 p	73	(76 • 90 • 75)	ULVSKOG, Marita	43 p
34	(14 • 17 • 22)	LUNDBY-WEDIN, Wanja	92 p	74	(72 • 60 • 89)	NORBERG, Johan	42 p
35	(NY)	INGVES, Anders	91 p	75	(NY)	SILBERSKY, Leif	42 p
36	(.)	LINDERBORG, Åsa	90 p	76	(28 • 52 • 31)	BODSTRÖM, Thomas	41 p
37	(NY)	KIELOS, Katrine	89 p	77	(.)	UDDÉN, Cecilia	41 p
38	([.])	FÖLSTER, Stefan	88 p	78	(39 • 99)	CARLSSON, Gunilla	40 p
39	(82 • 96 • 43)	MARKLUND, Liza	88 p	79	(48 • 24 • 17)	NUDER, Pär	40 p
40	(32 • 47)	GRÖNING, Lotta	87 p	80	(56)	ASSARMO, Bitte	39 p
41	(41)	SCHULMAN, Alex	87 p	81	(NY)	RAMBERG, Ann	39 p
42	(NY)	ODELL, Mats	86 p	82	(NY)	HEBELEIN, Ann	37 p
43	(17 • 23)	LAMBERTZ, Göran	85 p	83	(77 • [.])	ENGELLAU, Patrik	36 p
44	(23 • 18 • 29)	OHLSSON, Per T	79 p	84	(NY)	DAHLBERG, Anna	35 p
45	([.])	JOHANSSON, Göran	78 p	85	(58 • 72 • 84)	CLAESON, Elise	34 p
46	(27 • 66)	ÅKESSON, Jimmie	77 p	86	(NY)	QUIBERG, Mats	34 p
47	(66)	PELLNÄS, Bo	76 p	87	(91 • 78 • 50)	VICTORIA	34 p
48	(34 • 35)	JONSSON, Anders	74 p	88	(15 • 1 • 1)	PERSSON, Göran	33 p
49	(78 • 29)	HAMILTON, Eva	72 p	89	(NY)	ARENANDER, Inger	32 p
50	(85 • 69)	NERBRAND, Sofia	72 p	90	(16 • 18 • 51)	HÄGGLUND, Göran	32 p
51	(90 • 80 • 46)	BRORS, Henrik	68 p	91	([.])	ROTHSTEIN, Bo	32 p
52	(44 • 48 • 79)	SILVIA	68 p	92	(73 • 98 • [.])	BERGE, Ursula	31 p
53	(NY)	BONNIER, Jonas	67 p	93	(NY)	GUDMUNDSSON, Per	31 p
54	([.])	RÅSTAM, Hanzes	67 p	94	(NY)	FALKENGREN, Annika	30 p
55	(53 • 44 • 60)	ADAMO, Amelia	66 p	95	(NY)	LINDBERG, Camilla	30 p
56	(NY)	ARNEGÅRD HANSEN, Signhild	66 p	96	(NY)	DEMIRBAG, Dilsa	29 p
57	(55 • 34)	OHLSSON, Birgitta	66 p	97	(38 • 85 • 90)	STENSTRÖM, Carin	29 p
58	(37 • 38 • 30)	NILSSON, PM	59 p	98	(86 • 39)	ALHEM, Sven-Erik	28 p
59	([.])	ELIASSON, Jan	58 p	99	(NY)	ÖSTROS, Thomas	28 p
60	(NY)	HUSMARK PERSSON, Christina	58 p	100	(63)	STURMARK, Christer	26 p

Sveriges Viktigaste Opinionsbildare 2008

ningen är något som det i DSM återkommande påtalats och varnats för.

Nu om någonsin behöver Sverige en opinionsbildning som talar företagandets språk. Ett antal ombudsmannaföreträdare i all ära men det är inte detsamma som riktiga företagare, som levtt och lever i företagandets verklighet. Att återskapa en av "riktiga" företagare bedriven opinionsbildning är dock ingenting som kan ske över en natt. Särskilt inte när utgångsläget är att ett det stora hela väl sammanhållet journalistkollektiv mer eller mindre gjort opinionsbildningen till sin domän.

Man kan sedan undra vad slags tankar, som väglett Aftonbladets nye chefredaktör Jan Helin, när han juldagarna 2008 i tre påföljande nummer av det massdistribuerade "värstingbladet" ägnade hela uppslag åt att på ett sällsynt infamt sätt defamera den person, som gjort mer för svensk selsättning och därmed välfärd ävensom burit ut det svenska namnet World Wide än någon i dag levande svensk, nämligen Ingvar Kamprad. Och detta i en tid då Kamprad är det föredöme som det svenska folket - inte minst ungdomen - har större behov av än någonsin. "

Organisations-Sverige tappar terräng

Medierna - företrädda av sina flitigast exponerade kommentatorer - har vunnit terräng på marknaden för åsikter och agendasättande även på bekostnad av Organisations-Sverige och dess företrädare. Det gäller också i hög grad Folkbildar-Sverige, som tidigare spelat stor roll inte bara i den offentliga debatten utan också för idéutvecklingen inom socialdemokratien.

En fråga värd att ställa är: Vad har det betytt för den politiska idéutvecklingen, att journalister ofta angelägna om att framhålla sig som "politiskt oberoende" i så hög grad som skett kommit att ta över inte bara det politiska kommenterandet utan även det i medierna exponerade politiska meningutbytet och detta ofta - måste medges - på ett högst professionellt sätt?

Man letar också nästintill förgäves efter företrädare för rättssamhället och det i en tid då rättsfrågorna med den snabbt ökade brottsligheten, ter sig som ett allt angelägnare problemområde. Även på detta område har medierna trängt in som opinionsbildande "trendsättare" - ibland

Nya namn

Årets lista upptar 21 nya namn som aldrig tidigare återfunnits på DSM:s listor över Sveriges 100 Viktigaste Opinionsbildare. I föl var antalet debutanter 15 och i förrfjol 23.

Detta är årets 21 debutanter med angivande av placering på 2008 års hundralista:

Nr 15	Per Schlingman	Nr 81	Ann Ramberg
Nr 20	Kerstin Brunnberg	Nr 82	Ann Hebelein
Nr 29	Elisabet Höglund	Nr 84	Anna Dahlberg
Nr 35	Anders Ingves	Nr 86	Mats Quiberg
Nr 42	Mats Odell	Nr 89	Inger Arenander
Nr 37	Katrine Kielos	Nr 93	Per Gudmundsson
Nr 53	Jonas Bonnier	Nr 94	Annika Falkenberg
Nr 56	Signhild Arnegård Hansen	Nr 95	Camilla Lindberg
Nr 60	Christina Husmark Persson	Nr 96	Dilsa Demirbag
Nr 71	Filip & Fredrik	Nr 99	Thomas Östros
Nr 75	Leif Silbersky		

Dessa föll bort

Av de som återfanns på hundralistan 2007 är det 30 som inte återfinns på hundralistan för år 2008. I föl var bortfallet 28 och i förrfjol 42. Detta är de som nu fallit bort med angivande av fjolårets ranking:

Marie Söderquist	nr 22	Tove Lifvendahl	nr 68
Maciej Zaremba	nr 29	Anders Pihlblad	nr 70
Fredrik Federley	nr 31	Anna Ekström	nr 77
Christer van der Kwast	nr 33	PC Jersild	nr 80
Anders Isaksson	nr 35	Henrik Berggren	nr 81
Ulrika Schenström	nr 40	Lars Borgnäs	nr 83
Fredrik Andersson	nr 42	Lena Askling	nr 87
Susanna Popova	nr 43	Ruben Agnarsson	nr 88
Beatrice Ask	nr 45	Nina Björk	nr 93
Linda Skugge	nr 46	Pehr G Gyllenhammar	nr 94
Yrsa Stenius	nr 47	Per Holmgren	nr 95
Helle Klein	nr 51	Ann-Charlotte Marteus	nr 96
Gudrun Schyman	nr 62	Leif Zern	nr 97
Åke Ortmark	nr 64	Carin Hjulström	nr 98
Robert Gidehag	nr 67	Stig Malm	nr 99

Viktiga opinionsbildare nästintill de 100 Viktigaste

Totalt upptar årets svarslistor 168 namn. Utöver de 100 som rankats efter antalet uppnådda poäng förekommer 38 på minst tre listor och/eller fått minst 26 röstpoäng. Dessa anges här i bokstavsordning:

Agnarsson, Ruben	Jönsson, Martin	Pekgul, Nalin
Ask, Beatrice	Klein, Helle	Persson, Lennart
Azar, Christian	Kwast, Christer van der	Reepalu, Ilmar
Avelan, Heidi	Lagercrantz, Leo	Reinfeldt, Filippa
Bennet, Carl	Lifvendahl, Tove	Sacrédu, Lennart
Birro, Marcus	Lundberg, Johan	Skugge, Linda
Braw, Christian	Lundgren, Bo	Suk, Vávra
Calmfors, Lars	Malm, Stig	Svegfors, Mats
Carling, Viggo	Mattsson, Britt-Marie	Svensson, Alf
Dorazio, Anita	Nordh, Sture	Svensson, Per
Ekström, Anna	Norén, Lars	Söderquist, Marie
Erixon, Dick	Ortmark, Åke	Wallström, Margot
Henrekson, Magnus		Öholm, Siewert

Sveriges Viktigaste Opinionsbildare 2008

Så många röstpoäng samlade de 10 viktigaste kvinnorna respektive männen

De 10 viktigaste kvinnorna			De 10 viktigaste männen	
1.	Maud Olofsson	484 p	Anders Borg	1 174 p
2.	Mona Sahlin	241 p	Fredrik Reinfeldt	828 p
3.	Lena Mellin	225 p	Jan Björklund	445 p
4.	Maria Wetterstrand	218 p	Mats Bergstrand	374 p
5.	Maria Abrahamsson	203 p	Peter Wolodarski	257 p
6.	Barbro Hedvall	159 p	KG Bergström	242 p
7.	Kerstin Brunnberg	139 p	Lars Ohly	205 p
8.	Nyamko Sabuni	108 p	Janne Josefsson	188 p
9.	Elisabet Höglund	95 p	Carl Bildt	185 p
10.	Wanja Lundby-Wedin	92 p	Per Schlingman	166 p
SUMMA		1 964 p		4 064 p
(Året innan)		2 271 p		5 154 p

Sveriges 25 Viktigaste Journalister

2005	2006	2007	2008
1. Lena Mellin, Aftonbladet	Mats Bergstrand, DN	Mats Bergstrand DN	Mats Bergstrand, DN
2. Mats Bergstrand, DN	Niklas Ekdal, DN	Niklas Ekdal, DN P	eter Wolodarski, DN
3. Evin Rubar, SVT	Peter Wolodarski, DN	KG Bergström, SVT	KG Bergström, SVT
4. Niklas Ekdal, DN	Lena Mellin, Aftonbladet	Peter Wolodarski, DN	Lena Mellin, Aftonbladet
5. KG Bergström, SVT	KG Bergström, SVT	Maria Abrahamsson, SvD	Maria Abrahamsson, SvD
6. Jan Guillou, Aftonbladet	Jan Guillou, Aftonbladet	Janne Josefsson, SVT	Janne Josefsson, SVT
7. Peter Wolodarski, DN	Maria Abrahamsson, SvD	Lena Mellin, Aftonbladet	Barbro Hedvall, DN
8. Maciej Zaremba, DN	Per T Ohlsson, Sydsvenskan	Jan Guillou, Aftonbladet	Göran Greider, Dala-Demokraten
9. Linda Skugge, Expressen	Linda Skugge, Expressen	Marie Söderquist, Expressen	Niklas Ekdal, DN
10. Göran Greider, Dala-Demokraten	Barbro Hedvall, DN	Per T Ohlsson, Sydsvenskan	Jan Guillou, Aftonbladet
11. Anders Gerdin, Aftonbladet	Helle Klein, Aftonbladet	Barbro Hedvall, DN	PJ Anders Linder, SvD
12. Maria Abrahamsson, SvD	PJ Anders Linder, SvD	Mats Knutson, SVT	Mats Knutson, SVT
13. Mats Knutson, SVT	Olle Svenning, Aftonbladet	Maciej Zaremba, DN	Elisabet Höglund, Expressen
14. Helle Klein, Aftonbladet	Mats Knutson, SVT	Lars Adaktusson TV8	Lars Adaktusson, TV8
15. Per T Ohlsson, Sydsvenskan	Anders Isaksson, DN/DI	PJ Anders Linder, SvD	Åsa Linderborg, Aftonbladet
16. PM Nilsson, Expressen	Anders Jonsson, SR	Anders Jonsson, SR	Liza Marklund, Expressen
17. PJ Anders Linder, SvD	Janne Josefsson, SVT	Anders Isaksson, DN/DI	Lotta Gröning, Aftonbladet
18. Lars Adaktusson, SVT	PM Nilsson, Expressen	Lotta Gröning, Aftonbladet	Per T Ohlsson, Sydsvenskan
19. Barbro Hedvall, DN	Susanna Popova	PM Nilsson, Expressen	Anders Jonsson, SR
20. Janne Josefsson, SVT	Maciej Zaremba, DN	Carin Stenström, Världen idag	Sofia Nerbrand, Neo
21. Anders Isaksson, DN	Göran Rosenberg,	Susanna Popova, SvD	Henrik Brors, DN
22. Liza Marklund, Expressen	Amelia Adamo, Amelia	Linda Skugge, Expressen	Hannes Råstam, SVT
23. Hanne Kjöllér, DN	Lena Asling, Aftonbladet	Yrsa Stenius, Aftonbladet	PM Nilsson,
24. Henrik Brors, DN	Lotta Gröning, Aftonbladet	Göran Greider, Dala-Demokraten,	Olle Svenning, Aftonbladet
25. Susanna Popova, SvD	Lars Borgnäs, SVT	Helle Klein, Aftonbladet	Ulf Nilson, Expressen

Sveriges Viktigaste Opinionsbildare 2008

rentav som ett slags populistisk justis.

Och var finns - fränsett Bo Pellnäs - opinionsbildare i frågor, som gäller Sveriges försvar och långsiktiga säkerhet?

Opinionsbildandet på väg mot sin egen profession

Sett över tiden är utvecklingen på "opinionsbildarmarknaden" entydig i riktning mot att allmänskunniga journalister med hög professionalitet i framförandet och tillgång till plattformar i medier med stor räckvidd kommit att dominera. På detta sätt är den opinionsbildning, som har betydelse för agendasättandet och det allmänna besluts klimatet, på väg att bli sin egen profession ungefär som PR-konsulteriet.

Man kan sedan undra varför Aftonbladet med sin med DSM:s konkurrerande "100-lista" (se vidare artikel på sidorna

Jan Gillberg utom tävlan

DSM:s utgivare Jan Gillberg brukar samla tillräckligt många röstpoäng för att hamna på 100-listan - senast i fjol på 79:e plats. Också i år har Gillberg samlat tillräckligt många röster för att kunna räknas som en av Sveriges 100 viktigaste opinionsbildare - inte minst tack vare den förstaplacering (15 poäng) som en av de 300 elektorerna gav följande motivering:

"För journalistik i en outsiderposition med den sällsynta ambitionen att söka sanningen."

DSM-Gillberg har förvisso sina supporters också i kretsen av journalister - även om de vanligen är försiktiga att visa det utåt. Detta är dock något som färgar av sig i en - vill föremålet för uppmärksamheten tycka - väl "subjektivt uppskattande värdering". Därför gäller numera den ordningen att Jan Gillberg står utom tävlan innebärande att hans placering på årets 100-lista inte redovisas.

12-13) vill dimma ner detta uppenbara förhållande. Med makt följer ansvar, heter det. Genom att förneka sin makt, blir det svårare att av medierna avkräva ansvar. Och att hamna i den sitsen vill man undvika - i synnerhet en tidning vars numera

avgångne chefredaktör Anders Gerdin häromåret utsågs till en av Sveriges Viktigaste Samhällsupplösare. Kan det vara så enkelt?

Reglerna för valet av Sveriges Viktigaste Opinionsbildare

Valet av Sveriges Viktigaste Opinionsbildare görs av 300 personer, som i sin profession har att följa debatten och den därmed sammanhängande opinionsbildningen. Valet av dessa 300 personer görs så brett som möjligt bland ledande journalister. Även ett antal personer verksamma inom olika "think-tanks" har inbjudits att delta i omröstningen.

Person som avstått från att delta vid tre påföljande omröstningar ersätts vid ett påminnelsekick efter ordinarie "inskickstid". På detta sätt sker en successiv förnyelse av de 300 utvalda "elektorerna". Denna förnyelse motsvarar regelmässigt 20 procent av de "ingångsvis" 300 "elektorerna". Genom denna successiva "påfyllnad" har svarsprocenten kunnat hållas stabilt kring 50 procent.

Uppgiften för "elektorerna" är att komponera en lista på de 12 personer, som de bedömt ha haft störst betydelse för opinionsbildningen i Sverige under det gångna året.

Med "opinionsbildare" avses som vid de tidigare omröstningarna:

"Person med betydelse för opinionsbildningen genom att ge spridning åt åsikter - egna eller andras - som står i överensstämmelse med egna värderingar."

De inkomna svaren matas in på dator samtidigt som de poängsätts enligt följande skala:

En förstaplacering	15 p
En andraplacering	12 p
En tredjeplacering	10 p
En fjärdeplacering	9 p
En femteplacering	8 p
En sjätteplacering	7 p
En sjuandraplacering	6 p
En åttondeplacering	5 p
En niondeplacering	4 p
En tiondeplacering	3 p
En elfteplacering	2 p
En tolfteplacering	1 p

De tjugo som fått högst sammanlagd poäng bildar årets tjugo-i-topp-lista bland Sveriges Viktigaste Opinionsbildare. Det är denna tjugo-i-topp-lista som tidskriften *Makt & Media* på sin tid gav namnet "Opinionskungarnas topplista" och som allmänt kommit att gälla som "den officiella listan" över vilka som år från år har störst betydelse för opinionsbildningen i Sverige.

Omröstningen har denna gång pågått under perioden den 2 - 16 december 2008.

Aftonbladets "100-lista" plagiat utan trovärdighet

Det är nu några år sedan Aftonbladet firade publiceringen av DSM:s årliga opinionsledarlista med stort - som det hann bli - sedvanligt tårtkalas. I centrum för hyllningarna stod tidningens mest profilerade medarbetare och tillika politiska kommentator Lena Mellin.

År efter år placerade hon sig högt upp på den så ärorika Tjugo-i-Topp-listan. Ett år som 2001 - Lena Mellins bästa placering - på 4:e plats. De närmast följande åren på omväxlande 5:e och 6:e plats. Under årens lopp är DN Debatts redaktör Mats Bergstrand och SVT:s KG Bergström samt på de senaste åren SvD:s Maria Abrahamsson de enda, som kunnat göra hennes plats som en av de allra mest inflytelserika journalisterna stridig.

Och år efter år kungjorde Aftonbladet över helt uppslag hur inte bara hur Lena Mellin röstades fram till en av av toppplaceringarna på vad som kommit att gälla som den officiella listan över Sveriges Viktigaste Opinionsbildare. Aftonbladet kunde också berätta för sina läsare, att ytterligare ett antal av tidningens medarbetare placerat sig på listan. Aftonbladet torde vara den tidning som under årens lopp kunnat räkna in flest medarbetare på den så kallade 100-listan.

Något hände

Men sedan hände något. Det kanske inte var så bra detta med att journalister blev exponerade som "viktiga opinionsbildare" - rentav viktigare än långa raden ministrar för att inte tala om folkvalda riksdagsledamöter. När Lena Mellin 2001 hamnade på 4:e plats distanserade hon hela det politiska etablissemangen från-

sett Göran Persson, Anna Lindh och den då i medierna energiskt uppbackade Gudrun Schyman.

Det kunde ju bidra till att få folk att inse den enorma och växande makt - politiska och för samhällets utveckling avgörande makt! - som medierna och då inte medierna generellt utan ett antal kraftfullt "marknadsförda" journalister kommit i besittning av. Som någon kunde uttrycka det:

"När det går åt helvete med Sverige är det ju inte bra, att det är vi journalister som får skiten."

Plötsligt kom man i Aftonbladets ledning - eller där de strategiska besluten tas - till "insikt" om att detta med att Lena Mellin - en av de egna - år efter år rankades som en av Sveriges allra viktigaste opinionsbildare var något högst tveeggat. Därför blev det inga fler tårtkalas och samtidigt inte så mycket som

en rad i tidningen, när DSM publicerade sin årliga lista över Sveriges Viktigaste Opinionsbildare. Oaktat att Lena Mellin fortsatt placerar sig väl - nu senast på 9:e plats.

Vi har också inhämtat att det bedrivits något slags kampanj riktade till olika tidningar liksom radio och TV att INTE ge publicitet åt DSM:s årliga opinionsbildarlista! Viss effekt har detta fått, vilket kunnat avläsas i pressklippskörden.

Samtidigt har Aftonbladet dragit igång med sin egen opinionsbildarlista. Till upplägg ett rent plagiat av den lista som DSM introducerade för nu 35 år sedan. Precis som DSM låter Aftonbladet ett antal "elektorer" rösta fram - som Aftonbladet väljer att kalla det - "Sveriges 100 Mäktigaste". Och ett kriteriet för att vara "mäktig" är "förmåga att sätta dagordningen i samhällsdebatten".

Det är något skumt med Aftonbladets lista över "Sveriges 100 mäktigaste"

Det som skiljer Aftonbladets lista är framförallt att den upptar väsentligt färre journalister än DSM:s.

De som har röstat fram DSM:s lista över Sveriges Viktigaste 100 Opinionsbildare har bland dessa 100 placerat 49 journalister. Motsvarande lista på Aftonbladets lista är 13 (flertalet mot slutet av listan), varav 3 hämtats från Aftonbladets redaktion, nämligen:

- Nr 32 Jan Helin
- Nr 43 Lena Mellin
- Nr 63 Sofi Fahrman (modeskribent)

Och på Aftonbladets Tjugo-i-Topp-lista finns inte en enda journalist. På DSM:s är antalet 11. Bland journalister på övre halvan av DSM:s 100-lista finns följande överhuvudtaget inte med på Aftonbladets lista (inom parentes anges respektives placering på DSM:s lista):

- Barbro Hedvall (nr 16)
- Niklas Ekdal (nr 20)
- Jan Guillou (nr 22)
- PJ Anders Linder (nr 25)
- Mats Knutson (nr 26)
- Elisabet Höglund (nr 29)
- Lars Adaktusson (nr 32)
- Åsa Linderborg (nr 36)
- Liza Marklund (nr 39)
- Lotta Gröning (nr 40)
- Per T Ohlsson (nr 44)
- Anders Jonsson (nr 48)
- Sofia Nerbrand (nr 50)

Däremot återfinns Zlatan Ibrahimovic på 6:e plats och Carolina Grynning på 37:e plats! På vilket sätt har dessa båda visat sig ha "förmåga att sätta dagordningen i samhällsdebatten" och det i en utsträckning, att de skall räknas som Sveriges "mäktigaste"? Man bara frågar.

Aftonbladets lansering av Carolina Grynning som en av Sveriges Viktigaste Opinionsbildare (viktigare än tidningens egen politiska och synnerligen flitiga och lästa kommentator Lena Mellin) är särskilt anmärkningsvärd. Grynning har annars gjort sig mest känd för att räkna Hells Angels ex-president Thomas Möller som sin "kära vän", som hon också förklarar vara "en jättego kille".

Vilka har valt ut Aftonbladets "MÄKTIGASTE"?

För att rösta fram denna märkliga lista över "Sveriges Viktigaste", när det gäller att "sätta dagordningen i samhällsdebatten" och därmed forma det så kallade "besluts klimatet", har Aftonbladet valt ut ett antal "jurymedlemmar".

Bland dessa återfinns SvD:s ledarskribent Maria Abrahamsson, före detta chefsåklagare Sven-Erik Alhem, Aftonbladets tidigare chefredaktör Anders Gerdin, finansmannen Sven Hagströmer, meteorologen Pär Holmgren, redaktionschefen på Amalia Anna Larsson, Aftonbladets kulturchef Karin Magnusson, politiska kommentatorn på Aftonbladet Lena Mellin, sportkrönikören på Aftonbladet Erik Niva, PR-konsulten Niklas Nordström och sportkrönikören på Aftonbladet Jennifer Wegerup.

Vad de kommit fram till ger inte något trovärdigt intryck. Och som plagiat av DSM:s idé med en omröstning av från år till år Sveriges Viktigaste Opinionsbildare måste Aftonbladets idéstöld mest betecknas som ett sätt att dra uppmärksamhet från något som är alltigenom seriöst och som med åren kommit att positionera sig som den officiella listan över Sveriges Viktigaste Opinionsbildare.